

کارگاه داستان نوجوانه ها

عاطفه رنگ آمیز

کارشناس ارشد ادبیات کودک و نوجوان

تکنیک نثر شاعرانه در داستان

داستان و شعر اگر چه دو گونه متفاوت از هم میان آثار ادبی هستند و عناصر تشکیل دهنده آن ها باهم فرق دارد؛ اما گاهی در آثار بعضی از داستان نویسبان یا نوعی نثر داستانی شاعرانه مواجه می شویم که زیبایی خاص و مخاطبان علاقه مند خودش را دارد. چنان چه شاعران نیز در بعضی از شعر هایشان ممکن است از عنصر روایت استفاده کنند که مخصوص داستان است. داستان شاعرانه مانند سایر داستان ها از وجود دیگر عناصر داستانی بهره مند است و با انواع دیگر نثر های شعر گونه تفاوت هایی دارد. در میان داستان نویسبان ایرانی «بیژن نجدی» معروف ترین نویسنده ای است که داستان هایی با نثر شاعرانه نوشته است.

در ادامه باهم بخش هایی از داستان کوتاه «ریحانه ار دمه» عضو نوجوان مرکز شماره ۳ کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان مشهد را باهم می خوانیم که داستانی است با نثری شاعرانه و لطیف.

*****

خیابان کش می آید. دلم می خواهد زد برسم خانه. کیفم روی دوشم سنگینی می کند. چشم هایم را به کشش هایم می دوزم. آدم های این خیابان مثل مرده های قبرستانی هستند که با حافظ درونش خوابیده است. مامان جون می گوید او آن جانشسته هوای مادر ا دارد؛ اما من می دانم که مثل همیشه لم داده است و تلویزیون نگاه می کند.

آدم های این شهر هر روز می آیند و سیب هایشان را پهن می کنند و به آسمان زل می زنند. به انتظار باران، آن قدر به آسمان نگاه می کنند که خورشید بایای چشم هایشان را اکچل می کند. سرم را بالا می آورم و آن طرف خیابان را نگاه می کنم. مردی نشسته و به سیب هایش خیره مانده است. سیب هایی که از شدت بی ایی کوچک است. از برگ های حسود هم کوچک تر!

مامان جون حسود صلیش می زند. ارزوی که با حافظ برای مامان جون گل نرگس خرید، حسود از حسادت خشکید. حالا هم همان طور خشک و ولت ایستاده و نگاهمان می کند! اما خیلی وقت است قطره های اشک، روی گونه هایش لیز نخورده است. پنجره هم خیلی وقت است گریه نمی کند.

آسمان با ما فکر کرده است و هر روز با عصبانیت بیشتری خورشید می تابد. او به سیب های کوچکش زل زده و آن قدر به آن ها نگاه می کند که می شود سیب ها را درون چشم هایش دید. سر کچلش زیر نور می درخشد. لب هایش خشک است. گرما و تشنگی، لب های همه مردم این شهر را خشکانده.

به مغازه آن طرف خیابان نگاه می کنم. ماهی فروشی است. یک قرمز دیگر می خرم و اسمش را می گذارم قرمز تشنه. قرمز تشنه را داخل نایلون می اندازد و به من می دهد. حتی آب توی پلاستیک هم زور می آید قرمز تشنه را درون خودش جا بدهد. در چشم های قرمز تشنه غم را می رود. گاهی هم شنا می کند. شاید دلش می خواست در اقیانوس باشد. هیچ وقت به همین یک لیوان آب فکر نمی کند. چشم هایش اقیانوس بین است و با همین یک لیوان زندگی اش را رنگ نمی زند. مثل همه مردم شهر که زندگی شان را با همان کوچکی هایش رنگ نمی زنند. قرمز تشنه ده بار تا خانه از غم در آب غرق می شود.

در خانه تشنه است و رنگش پریده به زور در راباز می کند و داخل می روم. حسود جلوی چشم هایم ایستاده و به چشم هایم زل زده، خیلی لاغر شده! از وقتی باران روی موهایش نمی نشیند پیر شده است.

آن روز که مامان جون گفت اگر همین طور پیش برویم باید بیندازیمش دور، پیر تر شد. فکر می کنم صدای مامان جون را شنید، حالا درخت حسود ما پیر تر شده.

صفحه آرایي

واحد صفحه آرایي روزنامه خراسان سفارش می پذیرد

۰۵۱۳۷۰۰۹۳۹۰

layout@khorasannews.com

شنیدنی های میلیونی دفاع مقدس

نسخه صوتی کتاب های «جشن حنابندان»، «مربع های قرمز»، «گمشده دره سبز» و... در پایگاه جامع کتاب گویای «ایران صدا» بیش از ۲ میلیون بار شنیده شده اند

الیهه آرانیان

calture@khorasannews.com

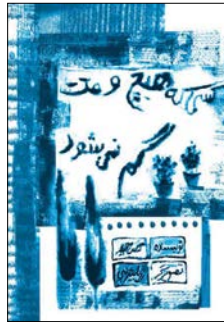
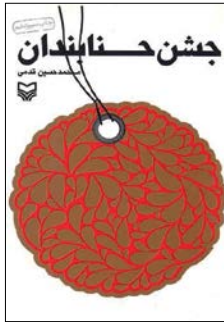
این روز ها یاد کست ها و کتاب های صوتی جای خود را میان مخاطبان باز کرده اند؛ وسط شلوغی ها و گرفتاری های روز مره شنیدن یک کتاب صوتی با یاد کست هنگام انجام دادن کار ها می تواند دلپذیر باشد و این حس را به مخاطب القا کند که زمانش مفید سپری شده است. یکی از مضامین پر طرفدار در کتاب های صوتی که با صدای گرم و آشنای هنرمندان شناخته شده کشور مان همراه شده، کتاب های صوتی دفاع مقدس هستند که آمار جالبی از مخاطبان آن ها منتشر شده است.

مهدی شاملو، مدیر رادیو ایران صدا در مراسم رونمایی از ۷۵ کتاب گویای مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس گفته کتاب های مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس در پایگاه کتاب گویای ایران صدا بیش از دو میلیون بار شنیده شده است. این آمار بر اساس این است که شنونده باید حداقل بخش هایی از کتاب را بشنود و تنها مشاهده اولیه کافی نیست. شاملو با تأکید بر این که اکنون در جنگ روایت ها به سر می بریم، گفته است: «نیز است تا اطلاعاتی که به نسل جدید و آینده داده می شود بر اساس سند و حقایق ثبت و ضبط شده باشد تا جلوی تحریف را بگیریم. مجموعه های زیادی با موضوع دفاع مقدس کار کرده اند و انصافاً آثاری که در این مرکز تولید شده است، پشتوانه علمی و سندی دارد و با باز نویسی هایی که به صورت قصه و داستان با فضاها و فرم های نمایشی برای

یکی هستند، اما لزوماً یکی نیستند. گاهی افراد فقط کتاب صوتی گوش می دهند و نسخه فیزیکی نمی خوانند، گاهی برعکس. بنابر این نباید نگران از دست رفتن مخاطبان کتاب چاپی باشیم».

■ **خاطرات شهید باکری با صدای خانم کارگردان**

ایوب آقاخانی، بازیگر و کارگردان ایرانی دو کتاب «جشن حنابندان» و «مربع های قرمز» را روایت کرده است. «جشن حنابندان» دو گزارش از عملیات کربلای ۵ و بیت المقدس ۴ در جنوب و غرب کشور است که محمدحسین قدسی از انزلی جار و تنفر مردم عراق از صدام حسین در سال های جنگ نوشته است. کتاب «مربع های قرمز» به قلم زینب عرفانیان هم از کتاب های پر مخاطب دفاع مقدس در سال های اخیر است که به خاطرات حاج حسین یکتا از کودکی از پایان جنگ تحمیلی پرداخته است. ایوب آقاخانی در باره تجربه گویندگی کتاب های صوتی و اهمیت این کتاب ها در مصاحبه ای گفته است: «کتاب صوتی برای آشنی دادن برخی افراد با کتاب خوانی بی نظیر است و هیچ ارتباطی هم با بی میل کردن مخاطبان به نسخ کاغذی و فیزیکی ندارد. من معتقدم مخاطبان این گونه ها با هم متفاوت هستند، گاهی هر دو

حضور ناگهانی علیزاده و «ایرج» در یک مراسم موسیقایی

آلبوم و کتاب «زخمه های جاودانه استاد فرهنگ شریف» توضیحاتی را ارائه کرد. سالک گفت: قطعات تکنوازی استاد شریف روی نوار های هندیکم ضبط شده بودند. همان هندیکم هایی که کاست های کوچکی داشتند و به صورت دیجیتال ضبط می کردند. استاد شریف این آثار را در منزل و در جاهای مختلف ضبط کرده بود. برای بازپروزی این آثار او ادامه داد: در خاطرات من، عطر ساز شریف هست. از طرف همه ملت ایران (البته من کی باشم که این حرف را بزنم. باخنده می گوید) از همسر فرهنگ شریف تشکر می کنم که عشق جاودانه ای به استاد شریف دارند که باعث روشن نگه داشتن شمع یاد استاد شریف می شود.

این هنرمند گفت: بزرگان زیادی در تارنوازی داشتیم که صدای نواختن هر کدام را می شنیدم؛ مشخص بود که این ساز را چه کسی نواخته است. فرهنگ شریف برای مردم موسیقی را نقاشی می کرد. ساز شریف پر از رنگ است. شریف از شاگردان شهنازی بود و جالب این که شهنازی همیشه به این که شاگردی چون شریف داشته فخر می کرد.

این که شاگرد شهنازی باشید و خواهید به شیوه و سبک نواختن خودتان برسید، کار بسیار دشواری است.

■ **از ۶۰ ساعت تکنوازی به ۷ ساعت رسیدیم**

در ادامه این مراسم سلمان سالک درباره

آیین رونمایی از آلبوم و کتاب «زخمه های

جاودانه استاد فرهنگ شریف، یکم اسفند ۱۴۰۲ در فرهنگسرای اسب اران برگزار شد. به گزارش ایسنا، حسین علیزاده (آهنگ

ساز و موسیقی دان مطرح) در این مراسم در باره استاد فرهنگ شریف گفت: مسیر رسیدن من از خانه به مدرسه و برعکس از کوچپس کوچ های سمت بازار تهران می گذشت. آن زمان برنامه ای در رادیو بود که به پخش تکنوازی اختصاص داشت. در این برنامه معمولاً ساز شریف پخش می شد؛ البته دیگر نوازندگان هم بودند. من از بچگی وقتی که از این کوچپس کوچچه های گذشتم تا به بازار برسم، از هر خانه ای پنجره ها باز بود و بوی عطر غذا می آمد که همراه بود با صدای رادیویی که ساز فرهنگ شریف را پخش می کرد.

او ادامه داد: در خاطرات من، عطر ساز شریف هست. از طرف همه ملت ایران (البته من کی باشم که این حرف را بزنم. باخنده می گوید) از همسر فرهنگ شریف تشکر می کنم که عشق جاودانه ای به استاد شریف دارند که باعث روشن نگه داشتن شمع یاد استاد شریف می شود.

این هنرمند گفت: بزرگان زیادی در تارنوازی داشتیم که صدای نواختن هر کدام را می شنیدم؛ مشخص بود که این ساز را چه کسی نواخته است. فرهنگ شریف برای مردم موسیقی را نقاشی می کرد. ساز شریف پر از رنگ است. شریف از شاگردان شهنازی بود و جالب این که شهنازی همیشه به این که شاگردی چون شریف داشته فخر می کرد.

این که شاگرد شهنازی باشید و خواهید به شیوه و سبک نواختن خودتان برسید، کار بسیار دشواری است.

خبر

آخرین وضعیت مبارزه با قاچاق کتاب

یاسر احمدوند با ارائه توضیحاتی درباره وضعیت مبارزه با قاچاق کتاب، گفت: این امر لزوماً

با مسئله قاچاق و تکثیر غیر قانونی کتاب ها مرتبط نیست بلکه ما در زمینه قیمت گذاری کتاب اختلال هایی داریم.

به گزارش ایسنا، معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: از موضوعات اصلی مورد توجه ما، سامان دادن به بازار کتاب است؛ بخشی از موضوع مسئله نظارت بر تکثیر غیر قانونی آثار مجاز و بخشی دیگر فروش غیر قانونی آثار غیر مجاز است.

او افزود: در واقع در بازار کتاب با دو پدیده روبه رو هستیم؛ برخی آثاری که مجاز هستند و توسط سودجویان تکثیر شده و به فروش می رسند و نفعی از این بازار به صاحبان حق یعنی ناشران و پدیدآورندگان نمی رسد. در این زمینه توقع این است ناشرانی که حششان ضایع شده و همین طور صنف، فعالان عمل کنند زیرا نقض حق صورت می گیرد و باید صاحب حق پیگیری، شکایت و مراجعه کند که در این زمینه کنشگری پایین است و ناشران پیگیر موضوع نیستند. احمدوند سپس بیان کرد: از طرف دیگر آثاری هم هستند که غیر مجازند و این کتاب ها گاه میان دست فروشان و گاه در صفحات وب و شبکه های اجتماعی فروخته می شوند. این موضوع نیز از موضوع های مورد توجه ماست. ستادی برای سامان دهی بازار کتاب تشکیل شده، جلسات آن بر گزار می شود و دستگاه های مختلف حضور دارند.

در زمینه نظارت بر فضای مجازی و فضای وب دارد رصدیابی اتفاق می افتد؛ مجموعه ای به عنوان ناظر فعال ما به صورت مستمر فضای وب را رصد می کند و گزارش می دهد، شاید بیش از ۱۵ پایگاه را به معاونت فضای مجازی دادستانی گزارش دادیم که مسدود شدند.

او ادامه داد: به این وبگاه ها ابلاغ شده که باید به وزارت ارشاد مراجعه کنند، تأییدیه بگیرند و به مشکلاتشان حل شود تا بتوانند فعالیتشان را از سر بگیرند که برخی مراجعه کرده و مسائلشان را حل کردند و برخی هم در حال پیگیری هستند که مشکلاتشان حل شود.

معاون فرهنگی وزارت ارشاد خاطر نشان کرد: در فضای واقعی برای برخورد با دست فروشان مواعی داریم که باعث می شود نتوانیم به صورت پایدار فضا را کنترل کنیم. طرحی با همکاری شهر داری و نیروی انتظامی و دستگاه های انتظامی و امنیتی آماده شده تا برای دست فروشان جاهای دیگری در نظر گرفته شود و با کمک صنف، شناسنامه دار شوند و بر آن نظارت شود و فعالیت قانونی داشته باشند. او در باره این که در این صورت شاهد عرضه کتاب ها با تخفیف ۵۰ درصد در سطح شهر نخواهیم بود، گفت: ممکن است همچنان باشد زیرا این موضوع لزوماً مرتبط با مسئله قاچاق و تکثیر غیر قانونی نیست. مادر زمینه قیمت گذاری کتاب اختلال هایی داریم که باعث می شود قیمت گذاری برخی کتاب ها بالا باشد و با تخفیف های بالا هم ارائه شوند. ممکن است این اتفاق در صنف دیگر و کالاهای دیگر بیفتد که باید در این زمینه اطلاع سانی و آگاهی بخشی به مردم اتفاق بیفتد که چه کالایی را تهیه کنند و صرف تخفیف نباید مشوق خرید باشد. ما احتیاج به اطلاع رسانی و افزایش سواد خرید محصول فرهنگی داریم.

درنگ

چالش های ادبی مهران مدیری

منوچهری - برنامه «اسکار» با اجرا و کارگردانی مهران مدیری این روز ها جای خودش را در میان مخاطبان شبکه نمایش خانگی باز کرده است. این برنامه در فصل سوم، مهمان چهره هایی مانند امیرعلی نبویان، نیکوئی مظفری، امیر کاظمی و فرناز رهنماست. مهران مدیری در فصل اول مهمانانش را با بخشی که مربوط به معنای واژگان کهن فارسی بود، غافلگیر کرد و حالا در فصل سوم آن ها را با یک بخش ادبی جذاب دیگر مواجه می کند. او در این بخش از شرکت کنند ها سوال می کند و شرکت کنند ها باید به این پرسش این گونه جواب بدهند: ابتدا با «حاشا و کلاه انکار و بعد با استفاده از ادبیات توجیه کنند. پس از پخش فصل سوم، ویدئوی مصاحبه های مدیری از امیرعلی نبویان، نویسنده داستان ها طنزآمیز در فضای مجازی پر بازدید شده است. مدیری از نبویان می پرسد: «اهل دودودم هستی» او می گوید: «حاشا و کلاه ایوبی اهلبش بود. خیر ندید و...». نبویان که کار اصلی اش نویسندگی است و تا به حال چند کتاب از جمله قصه های امیرعلی «و کان لم یکن» را منتشر کرده و در اجرا هم دستی دارد، به خوبی توانست از پس سوالات این بخش بر بیاید و با کمک ادبیات و واژه های عامیانه و کهن فارسی پاسخ های طنزآمیز بدهد. جدیدترین برنامه مهران مدیری نشان داده است که نویسنده گانش به ادبیات فارسی توجه ویژه ای دارند و می خواهند مخاطبان را بیشتر با ادبیات و کتاب آشنا کنند.